

Trojazyčnému festivalu LITERATURA 2022 vládla kvalitní literatura [1]

Autor:

- [NAHODILOVÁ, Jana](#) [2]

Číslo:

- [2023, ročník 32, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [literární festivaly](#) [5], [Spojené království](#) [6]

[Česká a slovenská škola Okénko v Londýně](#) [7] ve dnech 30. června až 7. července 2022 pod názvem [LITERATURA 2022](#) [8] uspořádala festival současné české a slovenské literatury pro děti a dospělé. Festival byl trilingvní, mohli se ho tedy účastnit česky, slovensky i anglicky mluvící zájemci o českou a slovenskou literaturu. Patronem festivalu byl [Alex Brychta](#) [9], ilustrátor známých anglických knih původem z Československa, který od mládí žije ve Velké Británii. Ve Velké Británii byly knihy v češtině, slovenštině i angličtině k dispozici také na prodej.

Festival proběhl jak osobně v Londýně, tak online a nadále k dispozici jsou záznamy debat se spisovatelkami, rozhovorů s představiteli iniciativ rozvíjejících čtenářství, představení literárních cen, knihkupectví, doporučení nejlepších knih roku i debat o tom, jak rozvíjet čtenářství či jak si vybrat nejlepší knihu.

Program festivalu byl rozdělen na tři části – na program pro dospělé, program pro děti a doprovodný online program.

Program pro dospělé

V rámci [této části programu](#) [10] český dirigent Jakub Hruša žijící ve Velké Británii, nyní nově programový ředitel Royal Opera House, se spisovatelkou Kateřinou Tučkovou, svou dlouholetou známou, hovořil o práci v umělecké sféře, o knihách (včetně [Bílé Vody](#) [11]) i o práci českého dirigenta v Londýně:

Spisovatelky Milena Štráfěldová a Alena Damijo spolu debatovaly o svých knihách a o tom, kde získávají inspiraci nebo jakou roli v jejich životech hraje literatura. Obě spisovatelky zároveň pokřtily svoje nejnovější knihy: Milena Štráfěldová knihu [Krycí jméno studentka](#) [12] a Alena Damijo titul [Česka v Anglii aneb T\(r\)ipy za všechny prachy](#) [13]:

Slovenské spisovatelky Monika Kompaníková a Saša Salmela hovořily s překladatelkou Julií Sherwood

jak o svých knihách, tak např. i o životě mimo Slovensko:

Spisovatelky Daniela Krolupperová a Ester Stará si připravily seminář na téma rozvoj čtenářství, a to pro učitele i rodiče. Daniela Krolupperová se dlouhodobě zabývá rozvojem čtenářství a píše knihy do edičních řad *První*, *Druhé* a *Třetí* čtení; Ester Stará je navíc i speciální pedagožkou a logopedkou.

Program pro děti

Tvůrčí dílny a debaty s autory a ilustrátory, které byly [určeny pro děti](#) [14], proběhly osobně. Děti se mohly setkat s Alexem Brychtou, Petrem Horáčkem, Evou Papouškovou, Ester a Milanem Starými, Petrem Niklem, Olgou Černou, Danielou Krolupperovou a Klárou Smolíkovou. Do programu se zapojily i Monika Kompaníková a Saša Salmela a [Slovenské divadlo v Londýně](#) [15]. V závěru festivalu proběhl i křest knihy Evy Papouškové *Vombat Jirka* v angličtině.

Doprovodný online program

V [doprovodném online programu](#) [16] jsme se snažili odpovědět na otázky, jak vybírat dobré knihy pro děti, jak podporovat čtenářství a kde knihy získávat.

Jak si vybrat dobrou knihu?

Doporučení iniciativ a knihkupectví

O své tipy se podělily Julie Dominika Zemanová a Marie Podvalová z projektu [Mravenčí chůva](#) [17]:

Poslechnout si můžete i Terezu Pařízkovou z olomouckého knihkupectví [Zlatá velryba](#) [18]:

Nabízí i vánoční tipy:

Náměty přispěly i Zuzana Streichsbierová a Marcela Zachovalová z brněnského knihkupectví [Dlouhá punčocha](#) [19]:

Zapojily se i Veronika Benešová Hudečková a Věra Opatrná z pražského knihkupectví [2 veverky](#) [20]:

Nechyběla ani Barbora Veselá z knihkupectví [Na poličce](#) [21] v Moravském Krumlově (knihkupectví bohužel v květnu 2023 ukončilo činnost, pozn. red.):

Dalšími tipy přispěla i Kateřina Raffy z knihkupectví [Knihy bez hranic](#) [22].

Literární ceny

Cenu [Magnesia Litera](#) [23] formou videorozhovoru představil její zakladatel Pavel Mandys:

Ester Stará pohovořila o ceně [Zlatá stuha](#) [24] a o projektech [Zlaté dítě](#) [25] a [Zlaté čtení](#) [26]:

Ředitel České akademie komiksu Pavel Kořínek se věnoval ceně [Muriel](#) [27]:

Vedoucí Pedagogické knihovny J. A. Komenského Edita Vaníčková se zaměřila na cenu [Suk – čteme všichni!](#) [28] (od roku 2023 se cena nazývá Kniha mého srdce, pozn. red.) a možnou účast dětí a knihoven ze zahraničí:

S cenou [Nejkrásnější české knihy roku](#) [29] účastníky festivalu seznámila její tajemnice Eliška Boumová:

Na festivalu byl rovněž prostor pro představení knih Kláry Smolíkové:

Nechyběl ani přehled knih Ester a Milana Starých:

Jak podporovat čtenářství?

Existuje řada projektů a iniciativ na podporu čtenářství. Patří mezi ně např. [Noc s Andersenem](#) [30], tedy oslava čtenářství, knih a sdíleného čtení spojená s přespáním v knihovnách v ČR, na Slovensku ale i v zahraničí. Projekt představila Hana Hanáčková, která s kolegyněmi z dětského oddělení Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti projekt iniciovala:

[Časopis Krajánek](#) [31], který je určen pro multilingvní děti ve věku od pěti do dvanácti let (nejen) v zahraničí, vychází každý měsíc a je zdarma k prohlížení či ke stažení, přiblížila jeho šéfredaktorka Ivana Kacmaz:

S projektem [Mravenčí chuva](#) [17] zaměřeným na podporu čtenářství dětí a mládeže a na pomoc knihovníkům, učitelům i rodičům při výběru knih zájemce seznámily iniciátorky projektu Julie Dominika Zemanová a Marie Podvalová:

Dále byla na festivalu věnována pozornost projektům:

- [Moje česká škola](#) [32] (portál pro rodiče a učitele dětí českých krajanů);
-

[Prečítané léto](#) [33] / [Pročtené léto](#) [34] (slovenská iniciativa na podporu čtení s tématy na každý prázdninový týden);

- [Celé Česko čte dětem](#) [35] (projekt zaměřený na budování pevných vazeb v rodině prostřednictvím společného čtení);
- [Rosteme s knihou](#) [36] (kampaň na podporu čtení s využitím aktivit v oblasti literárních a čtenářských soutěží, anket, knižních výstav, besed s autory, literárně-výtvarných dílen, workshopů i webových stránek);
- [Rostík](#) [37] (knižní web pro děti v rámci kampaně Rosteme s knihou; interaktivním prostředím pro děti, mládež i dospělé, provázejí Rostík a Róza, jejichž [batoh knih](#) [38] je plný zajímavých knížek);
- [Česky rozumím, mluvím, čtu, píšu a překládám!](#) [39] (cena Tomáše Grulicha pro mladé překladatele a historiky);
- [Komenský do tříd](#) [40] (soutěžní kampaň, která byla zahájena 1. února 2020);
- [Bookstart](#) [41] (mezinárodní iniciativa, která v českém prostředí nese název S knížkou do života a jejímž cílem je informovat rodiče o možnostech a potřebě společného čtení s dětmi prakticky od jejich narození).

Kde knihy získat?

Mezi nezávislá knihkupectví orientovaná na dětské čtenáře patří brněnská [Dlouhá punčocha](#) [42] – knihkupkyně Zuzana Streichsbierová a Marcela Zachovalová poskytují rady při výběru knih i přes video, knihy také předčítají na youtubovém kanálu, a to i v jiných jazycích; mezi jejich aktivity patří též čtenářské kluby na základních školách, besedy/přednášky s rodiči, knihovníky, knihy i v ukrajinštině, návštěvy festivalů, viz i videorozhovor:

K aktivitám olomoucké [Zlaté velryby](#) [43] patří předčítání knih divadelními herci, besedy, workshopy, křty knih či kurzy tvůrčího psaní pro děti. Více zjistíte ve videorozhovoru s knihkupkyní a spisovatelkou Terezou Pařízkovou:

Barbora Veselá z knihkupectví [Na poličce](#) [44] prozrazuje, že objednávají knihy i pro dospělé a pořádají také např. workshopy pro veřejnost a pro školy nebo besedy s autory:

Jak uvádějí Veronika Benešová Hudečková a Věra Opatrná, pražské knihkupectví [2.veverky](#) [20] kromě běžných činností pořádá také workshopy na výrobu knih, semináře mediální gramotnosti nebo výstavy a besedy s ilustrátory a cestují po festivalech:

Z dalších knihkupectví můžeme zmínit tišnovský [Bullerbyn](#) [45] či mikulovskou [Malou medvědicí](#) [46] nebo nezávislá pražská knihkupectví [Take Take Take](#) [47] (to na konci roku 2022 ukončilo činnost,

pozn. red.), [Book Therapy](#) [48] či [PageFive](#) [49] nebo plzeňské knihkupectví [Mezi řádky](#) [50].

Nakladatelství

Z českých nakladatelství s námi na festivalu spolupracovaly [Albatros](#) [51], [Argo](#) [52], [Baobab](#) [53], [Bežiliška](#) [54], [Euromedia](#) [55], [Host](#) [56], [Labyrint](#) [57], [Meander](#) [58], [Paseka](#) [59], [Portál](#) [60] a [65. pole](#) [61], ze slovenských [Artforum](#) [62], [BRAK](#) [63], [Egreš](#) [64], [E.J. Publishing](#) [65], [Literární informačné centrum](#) [66] (od roku 2023 Slovenské literární centrum, pozn. red.), [Monokel](#) [67] a [Slovart](#) [68] a z britských nakladatelství [Dedalus](#) [69], [Graffeg](#) [70], [Jantar Publishing](#) [71], [Oxford University Press](#) [72], [Parthian Books](#) [73] a [Seagull Books](#) [74].

Všem patří velké poděkování!

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1/trojazycnemu-festivalu-literatura-2022-vladla>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1/trojazycnemu-festivalu-literatura-2022-vladla>
- [2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/nahodilova-jana>
- [3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1>
- [4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>
- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/literarni-festivaly>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/spojene-kralovstvi>
- [7] <http://www.okenko.uk/>
- [8] <http://www.okenko.uk/literatura-2022-festival.html>
- [9] <http://www.okenko.uk/brychta-alex.html>
- [10] <http://www.okenko.uk/program-pro-dosp283leacute-programme-for-adults.html>
- [11] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=003418827&local_base=CNB
- [12] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=003402281&local_base=CNB
- [13] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=003345080&local_base=CNB
- [14] <http://www.okenko.uk/program-pro-d283ti-programme-for-children.html>
- [15] <https://www.slovaktheatreinlondon.com/>
- [16] <http://www.okenko.uk/doprovodnyacute-online-program-additional-online-programme.html>
- [17] <https://mravencichuva.cz/>
- [18] <https://www.zlatavelryba.cz/>
- [19] <https://www.dlouhapuncocha.cz/>
- [20] <https://www.2veverky.cz/>
- [21] <https://www.facebook.com/na.policce>
- [22] <https://www.knihybezhranic.cz/>
- [23] <https://www.magnesia-litera.cz/>
- [24] <http://www.zlatastuha.cz/cs>
- [25] <http://www.zlatastuha.cz/souteze>
- [26] <http://www.zlatastuha.cz/kurzy-zlate-cteni>
- [27] <https://muriel.cz/>
- [28] <https://www.npmk.cz/knihovna/sukova-knihovna/suk-cteme-vsichni>
- [29] <https://pamatniknarodnihopisemnictvi.cz/o-nckr/>
- [30] <http://nocsandersenem.cz/>
- [31] <https://www.krajanekvesvete.cz/casopis-krajanek/>
- [32] <https://www.mojeceskaskola.cz/>
- [33] <https://www.precitaneleto.sk/>
- [34] <https://mravencichuva.cz/procteneleto/>
- [35] <https://celeceskoctedetem.cz/>
- [36] <https://www.rostemesknihou.cz/>
- [37] <https://www.rostik.cz/>

- [38] <https://www.rostik.cz/knihy>
- [39] <http://ceskadiaspora.cz/den-ceske-diaspory/2021.html>
- [40] <https://www.npmk.cz/knihovna/akce/komensky-do-trid>
- [41] <https://www.skizkoudozivota.cz/>
- [42] <http://www.dlouhapuncocha.cz/>
- [43] <http://www.zlatavelryba.cz/>
- [44] <http://www.napolicce.cz/>
- [45] <https://www.facebook.com/knihkupectvibullerbyn>
- [46] <https://www.facebook.com/profile.php?id=100057200869872>
- [47] <https://www.taketake.cz/knihkupectvi>
- [48] <https://booktherapy.cz/>
- [49] <https://www.pagefive.com/>
- [50] <https://www.mezi-radky.cz/>
- [51] <https://www.albatrosmedia.cz/>
- [52] <https://argo.cz/>
- [53] <https://www.baobab-books.net/>
- [54] <https://www.beziliska.cz/>
- [55] <https://www.euromedia.cz/>
- [56] <https://www.hostbrno.cz/>
- [57] <https://www.labyrint.net/>
- [58] <https://www.meander.cz/>
- [59] <https://www.paseka.cz/>
- [60] <https://nakladatelstvi.portal.cz/nakladatelstvi>
- [61] <https://www.65pole.cz/>
- [62] <https://www.artforum.sk/>
- [63] <https://brak.sk/>
- [64] <https://www.zivavlna.sk/>
- [65] <https://ejpublishing.sk/>
- [66] <https://www.litcentrum.sk/>
- [67] <https://monokel.ooo/>
- [68] <https://www.slovart.sk/>
- [69] <https://www.dedalusbooks.com/>
- [70] <https://graffeg.com/>
- [71] <https://www.jantarpublishing.com/>
- [72] <https://corp.oup.com/>
- [73] <https://www.parthianbooks.com/>
- [74] <https://www.seagullbooks.org/>